

Factsheet stedelijke economie

2^e kwartaal 2019

Kort samengevat

Factsheet stedelijke economie

De afdeling Onderzoek & Statistiek brengt ieder kwartaal een factsheet uit met de meest actuele feiten en ontwikkelingen over hoe de gemeente 's-Hertogenbosch¹ er economisch gezien voor staat. Daarin komen drie thema's aan bod: 'economie', 'arbeidsmarkt en inkomen' en 'woningmarkt en vastgoed'.

De nieuwste cijfers laten zien dat:

1. De Nederlandse economie groeit met 1,8%

De Nederlandse economie is in het 2^e kwartaal van 2019 gegroeid met 1,8% ten opzichte van het 2^e kwartaal van 2018. Vooral de investeringen in vaste activa zijn gegroeid, zoals woningen, gebouwen, vervoermiddelen en machines. Ten opzichte van het 1^e kwartaal van 2019 is de economie gegroeid met 0,4%. In dezelfde periode is ook het vertrouwen van de Nederlandse consument toegenomen.

2. Er meer dan 100.000 banen zijn in 's-Hertogenbosch

De meest recente cijfers van het vestigingenregister² laten zien dat het aantal banen tussen april 2017 en april 2018 in de gemeente 's-Hertogenbosch is toegenomen met 2.230 (+2,2%) tot 102.270. In dezelfde periode is het aantal vestigingen eveneens toegenomen, tot 14.690. Dit is een stijging van 8,8%. In Nederland is tussen april 2017 en april 2018 het aantal werkzame personen eveneens met 2,2% toegenomen; het aantal vestigingen met 4,6%.

3. Het aantal hotelovernachtingen groeit met 3,9%

De gemeente 's-Hertogenbosch telt 71.200 hotelovernachtingen in het 2^e kwartaal van 2019. Dat betekent een toename van 2.700 overnachtingen (+3,9%) vergeleken met het 2^e kwartaal van 2018. Voor het achtste kwartaal op rij is het aantal overnachtingen ieder kwartaal hoger dan in dezelfde periode een jaar eerder.

4. Het aantal WW-uitkeringen en bijstandsuitkeringen verder daalt

Eind juni 2019 zijn er in de gemeente 's-Hertogenbosch 2.690 lopende WW-uitkeringen. Dat is een afname van 370 uitkeringen (-12%) ten opzichte van eind juni 2018. In diezelfde periode is het aantal bijstandsuitkeringen BUIG met 276 uitkeringen gedaald (-7,4%), naar 3.479 uitkeringen. In 's-Hertogenbosch is de afname groter dan de gemiddelde afname in vergelijkbare gemeenten.

5. De voedselbank meer pakketten heeft uitgegeven

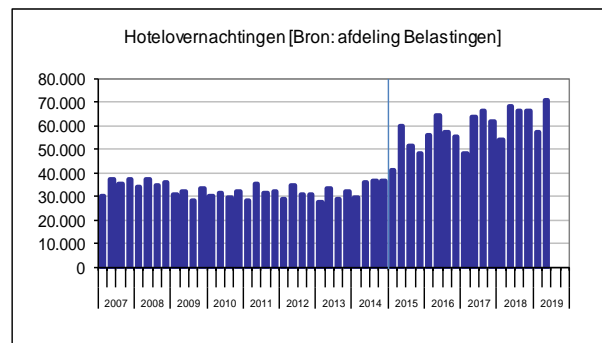
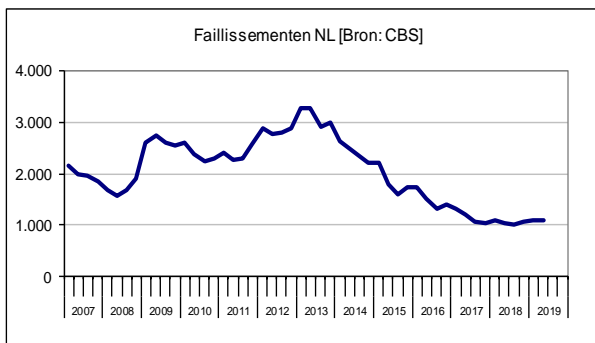
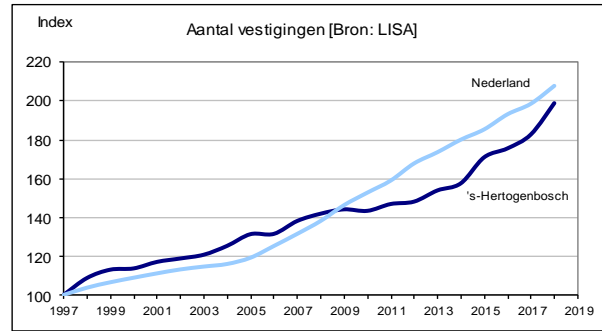
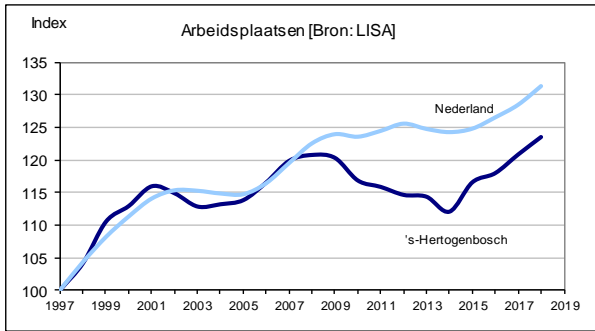
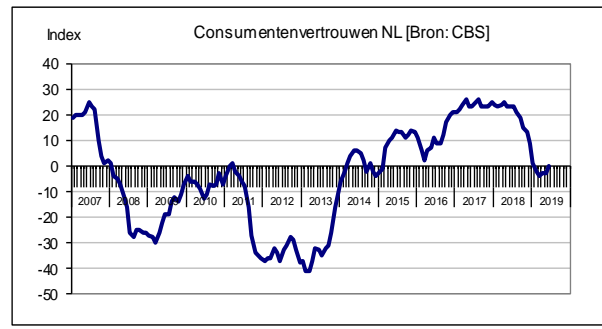
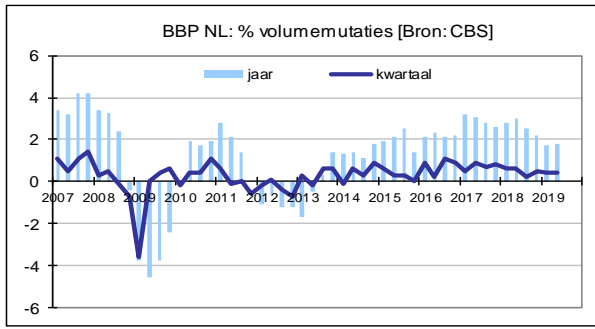
De voedselbank deelt in de laatste week van juni 2019 343 pakketten uit in de gemeente 's-Hertogenbosch. Dit betekent dat er meer voedselpakketten zijn uitgegeven dan in diezelfde periode een jaar geleden. In de laatste week van juni 2018 werden er 257 pakketten verstrekt. Sinds oktober 2018 is het aantal uitgegeven voedselpakketten gegroeid.

6. Er nog steeds krapte is op de woningmarkt

Het aanbod van bestaande koopwoningen blijft in het 2e kwartaal van 2019 in één jaar tijd vrijwel stabiel. Het aantal verkopen neemt verder af (-11%). Nog steeds is er sprake van een krappe woningmarkt met korte verkooptijden (30 dagen) en fors stijgende prijzen (+8,4%). Verder zijn in de eerste helft van 2019 251 nieuwe woningen opgeleverd en is er voor 150 woningen een bouwvergunning verleend.

¹ Per 1 januari 2015 maken ook Nuland en Vinkel deel uit van de gemeente 's-Hertogenbosch. Hierdoor zijn de cijfers niet één op één vergelijkbaar met die van voor 2015. In de figuren is dit grafisch weergegeven.

² Deze cijfers komen één maal per jaar beschikbaar.

Economie

De Nederlandse economie groeit met 1,8%

- Volgens de meest recente raming van het CBS groeit de Nederlandse economie in het 2e kwartaal van 2019 met 1,8% ten opzichte van het 2e kwartaal 2018. Vooral de investeringen in vaste activa zijn gegroeid, zoals woningen, gebouwen, vervoermiddelen en machines.
- Ten opzichte van het 1^e kwartaal van 2019 groeit de Nederlandse economie in het 2^e kwartaal van 2019 met 0,4%.

Het vertrouwen van de Nederlandse consument neemt toe

- Het vertrouwen van de Nederlandse consument is toegenomen van -4 in maart 2019, naar 0 in juni 2019. De consumenten oordelen positiever over het economische klimaat. Ook de koopbereidheid is toegenomen. Na vier maanden op rij is het consumentenvertrouwen voor het eerst weer positiever dan een maand eerder. Het vertrouwen ligt in juni 2019 boven het gemiddelde van de afgelopen twintig jaar (-3).

Er zijn meer dan 100.000 banen in 's-Hertogenbosch

- Uit de meest recente cijfers van het vestigingenregister³ blijkt dat tussen april 2017 en april 2018 het aantal banen in 's-Hertogenbosch is toegenomen met 2.230 personen (+2,2%) tot 102.270. In dezelfde periode is de werkgelegenheid in Nederland eveneens met 2,2% toegenomen.
- Tussen april 2017 en april 2018 is het aantal vestigingen in 's-Hertogenbosch toegenomen tot 14.690. Dit betekent een toename van 1.190 vestigingen (+8,8%). In Nederland is het aantal vestigingen eveneens toegenomen: 4,6%.

Het aantal faillissementen in Nederland blijft op een laag niveau

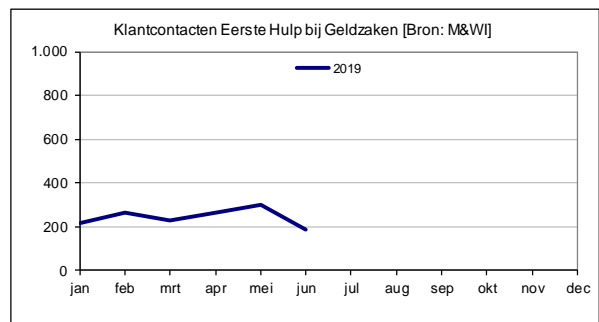
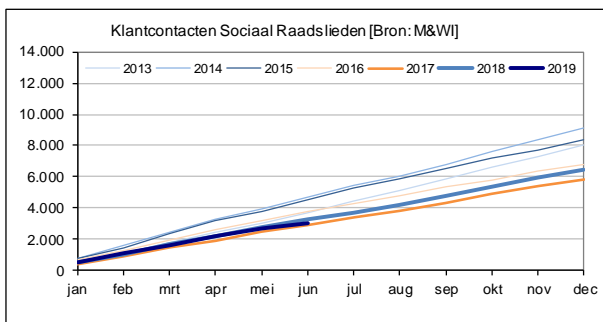
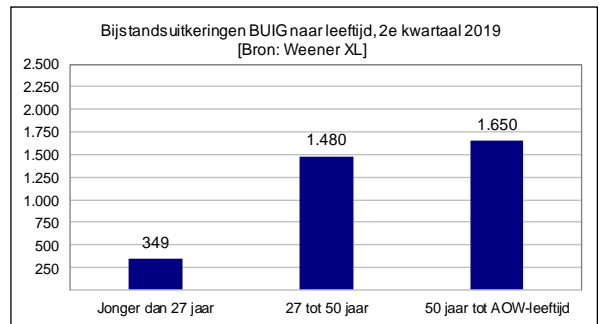
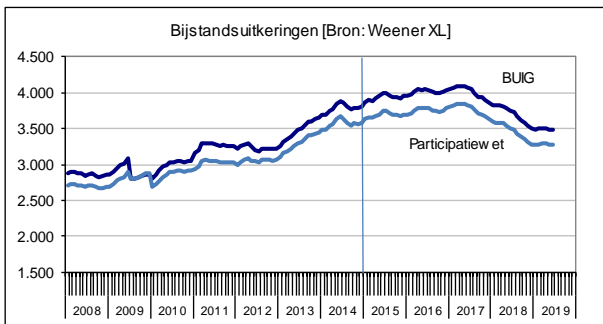
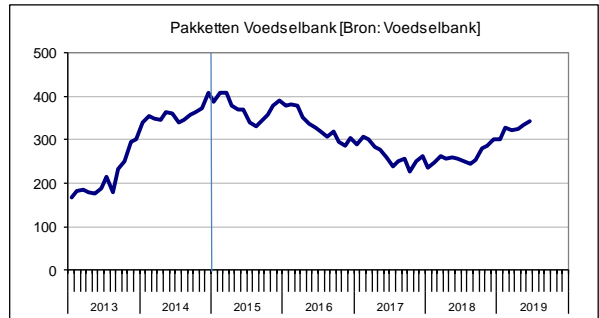
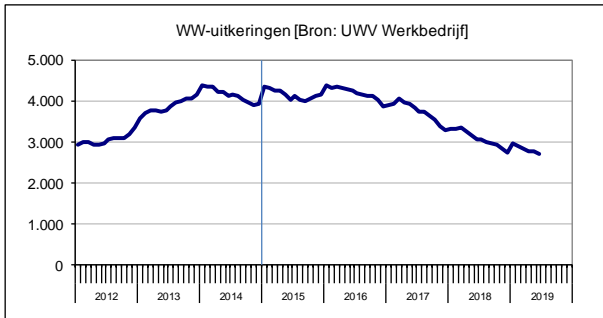
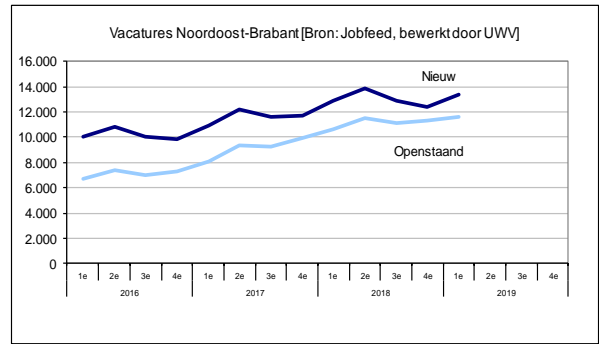
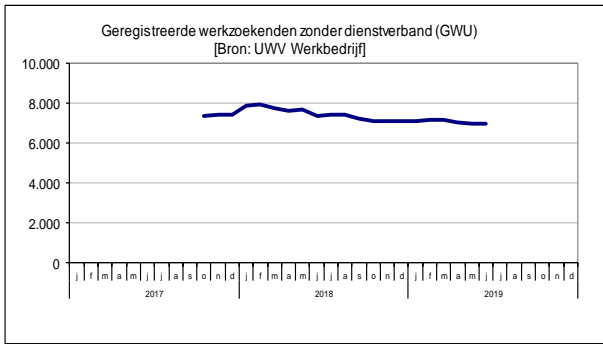
- Het aantal door een rechter uitgesproken faillissementen van eenmanszaken, bedrijven en instellingen in Nederland is 1.090 in het 2^e kwartaal van 2019. Dat zijn 40 faillissementen (+3,6%) meer dan in het 2^e kwartaal van 2018. Daarmee blijft het aantal faillissementen op een laag niveau. De trend is de afgelopen twee jaar redelijk vlak te noemen.

Het aantal hotelovernachtingen in 's-Hertogenbosch groeit met 3,9%

- De gemeente 's-Hertogenbosch telt 71.200 hotelovernachtingen in het 2^e kwartaal van 2019. Dat zijn 2.700 overnachtingen (+3,9%) meer dan in het 2e kwartaal van 2018. Voor het achtste kwartaal op rij is het aantal overnachtingen ieder kwartaal hoger dan in dezelfde periode een jaar eerder. In het tweede kwartaal van 2019 heeft het evenement WK Handboogschieten 2019 plaatsgevonden.

---

³ Deze cijfers komen één maal per jaar beschikbaar.

Arbeidsmarkt en inkomen⁴

Het aantal ingeschreven werkzoekenden zonder baan daalt verder

- In de gemeente 's-Hertogenbosch staan 6.970 werkzoekenden (GWU⁵) zonder baan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf eind juni 2019. Dit betekent een afname van 430 personen (-5,8%) ten opzichte van juni 2018. In Nederland is eveneens sprake van een afname: 6,5%. In 's-Hertogenbosch is bijna de helft van de werkzoekenden zonder baan 50 jaar of ouder. Bij deze groep is er een afname van 120 personen (-5,6%).

Er zijn meer nieuwe en openstaande vacatures⁶ in de regio

- In de regio Noordoost-Brabant zijn er 13.340 nieuwe vacatures in het 1^e kwartaal van 2019. Dit zijn 430 vacatures meer (+3,3%) dan in hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Ook het aantal openstaande vacatures is gegroeid. In een jaar tijd is dit aantal met 1.020 toegenomen tot 11.630 vacatures (+9,6%). De gegevens van het 2^e kwartaal van 2019 zijn nog niet beschikbaar.

Het aantal WW-uitkeringen neemt opnieuw af

- In de gemeente 's-Hertogenbosch zijn er 2.690 lopende WW-uitkeringen eind juni 2019. Dit betekent een afname van 370 uitkeringen (-12%) vergeleken met eind juni 2018. Het WW-percentage, het aantal WW-uitkeringen ten opzichte van de beroepsbevolking, is eind juni 3,2% in 's-Hertogenbosch. In de regio Noordoost-Brabant is dat 2,8% en in Nederland 2,7%.

Het aantal bijstandsuitkeringen daalt eveneens

- Het aantal uitkeringen BUIG is vergeleken met juni 2018 in de gemeente 's-Hertogenbosch gedaald met 276 uitkeringen (-7,4%), naar 3.479 uitkeringen in juni 2019. Van alle leeftijdsgroepen is de afname het sterkst bij personen jonger dan 27 jaar (-17%) en het minst sterk bij 50-plussers (-2,5%). Verder is de totale afname van het aantal uitkeringen in 's-Hertogenbosch nog altijd groter dan de gemiddelde afname in vergelijkbare gemeenten.
- Wat betreft de Sociale Werkvoorziening (SW) is in het 2^e kwartaal van 2019 sprake van een afname van 2,1 fte (3 personen) naar 779,4 fte (932 personen) eind juni 2019.

De voedselbank heeft meer voedselpakketten uitgegeven

- De voedselbank deelt in de laatste week van juni 2019 343 pakketten uit in de gemeente 's-Hertogenbosch. Dit betekent dat er meer voedselpakketten zijn uitgegeven dan in dezelfde periode een jaar geleden. In de laatste week van juni 2018 werden er 257 pakketten verstrekt. Sinds oktober 2018 is het aantal uitgegeven voedselpakketten gegroeid.

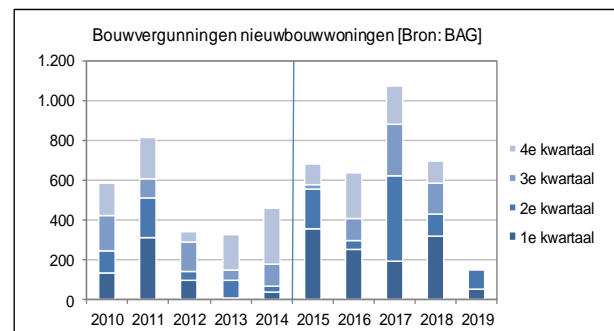
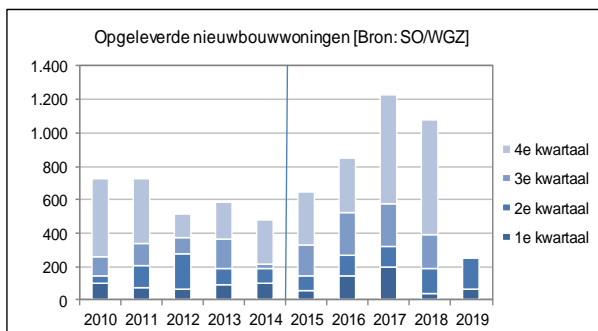
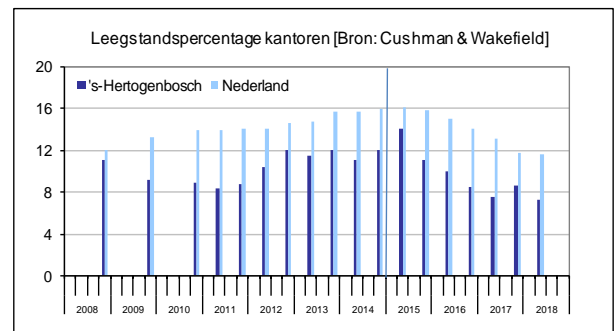
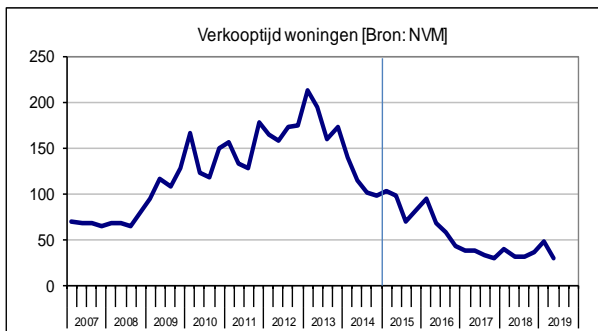
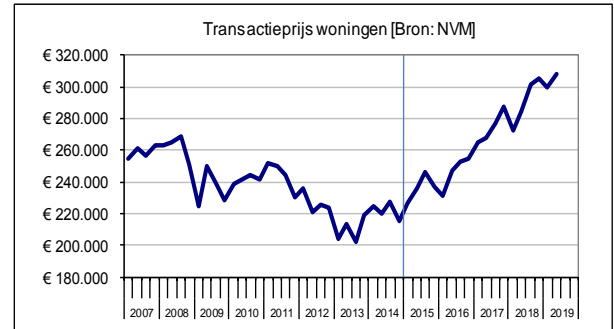
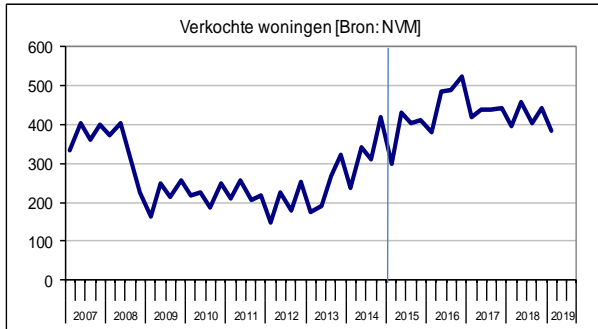
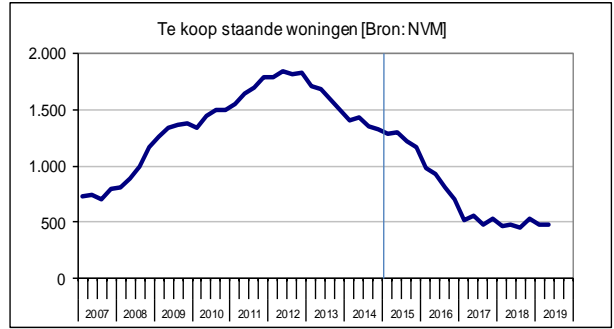
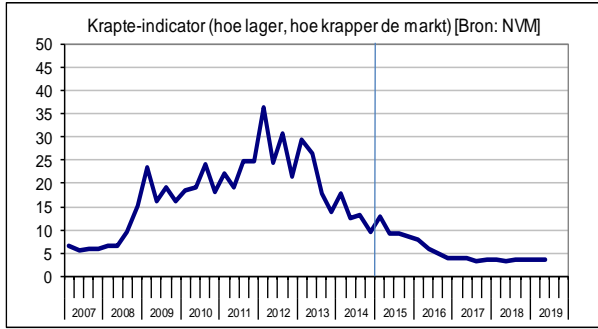
750 klantcontacten bij Eerste Hulp Bij Geldzaken in tweede kwartaal

- Per januari 2019 is het team Eerste Hulp bij Geldzaken (EHBG) gestart voor toegankelijke en laagdrempelige hulp aan inwoners met financiële en/of sociaal juridische hulpvragen. Het is tevens het voorportaal van Schulddienstverlening. In het tweede kwartaal zijn er bij het EHBG 750 klantcontacten. In totaal gaat het om 1.460 klantcontacten in de eerste helft van 2019.
- Sociaal Raadslieden (SR) maakt onderdeel uit van het team EHBG. Zij geven spreekuren op verschillende locaties om inwoners te helpen bij het vinden van hun weg in de wet- en regelgeving. Het tweede kwartaal telt 1.410 klantcontacten, dat zijn er 9,1% minder dan in hetzelfde kwartaal van 2018. Maar er is ook minder capaciteit (0,89 fte) en de werkzaamheden zijn uitgebreid. Sinds 1 januari 2019 functioneren zij ook als vraagbaak voor professionals.

⁴ Per 1 januari 2015 maken ook Nuland en Vinkel deel uit van de gemeente 's-Hertogenbosch. In de figuren is dit grafisch weergegeven.

⁵ De Geregistreerde Werkzoekenden bij het UWV WERKbedrijf (GWU) bestaan uit personen van 15 tot 75 jaar die als werkzoekend bij het UWV staan geregistreerd met een WW-uitkering, bijstandsuitkering, Wajong-uitkering, WGA-uitkering, WAO-uitkering en dienstverlening van UWV of gemeenten ontvangen of een actief CV op werk.nl hebben. Dit cijfer is in samenwerking met o.a. het CBS opgesteld. Het betreft ontdubbelde maandcijfers, die doorgaans met een vertraging van 4 maanden beschikbaar zijn. De cijfers zijn met terugwerkende kracht vanaf oktober 2017 beschikbaar.

⁶ Het betreft ontdubbelde naar het landelijk CBS-totaal opgeschaalde kwartaalcijfers. De cijfers zijn doorgaans met een vertraging van ongeveer 11 weken beschikbaar.

Woningmarkt en vastgoed

Er is nog steeds sprake van krapte op de woningmarkt

- De NVM krapte-indicator⁷ voor de gemeente 's-Hertogenbosch komt uit op 3,5 in het 2^e kwartaal van 2019. Dat betekent dat de woningzoekende op de bestaande koopwoningmarkt kan kiezen uit 3,5 concurrerende woningen. In dezelfde periode is in Nederland de krapte-indicator 3,3. Hieruit blijkt dat zowel landelijk als in 's-Hertogenbosch sprake is van een krappe markt.
- Ter vergelijking: de woningmarkt in 's-Hertogenbosch bereikte in het 2^e kwartaal van 2018 de 'krapste' stand ooit (krapte-indicator 3,2) en was het 'ruimst' in het 1^e kwartaal van 2012 (36,5).

Het aanbod van bestaande koopwoningen blijft redelijk stabiel

- In het 2^e kwartaal van 2019 stonden er in de gemeente 's-Hertogenbosch 483 bestaande woningen te koop bij NVM-Makelaars⁸. Dit zijn zo goed als evenveel woningen als in het 2^e kwartaal van 2018. De laatste drie kwartalen lijkt het aanbod te stabiliseren.

Het aantal verkochte woningen neemt opnieuw af

- In de gemeente 's-Hertogenbosch werden door NVM-Makelaars 409 bestaande koopwoningen verkocht in het 2^e kwartaal van 2019. Dat zijn 48 verkochte woningen (-11%) minder dan in het 2^e kwartaal van 2018. Voor het tweede kwartaal op rij neemt het aantal verkopen af.

De verkoopprijzen nemen verder toe tot boven de 300 duizend euro

- De prijs van de gemiddelde verkochte bestaande koopwoning is in het 2^e kwartaal van 2019 €308.000 in de gemeente 's-Hertogenbosch. De woningen zijn daarmee 8,4% duurder dan in hetzelfde kwartaal een jaar eerder (€284.000). De prijzen stijgen dus nog steeds, wel minder snel dan in het vorige kwartaal (+9,8%).

De verkooptijd daalt licht naar 30 dagen

- In de gemeente 's-Hertogenbosch bedraagt de gemiddelde verkooptijd van verkochte woningen 30 dagen in het 2e kwartaal van 2019. Dat is één dag minder dan in het tweede kwartaal van 2018. In regio's met een zeer krappe woningmarkt ligt de gemiddelde verkooptijd tussen de 25 en 30 dagen. Bijna alle woningtypen worden ongeveer binnen één maand verkocht. Bij vrijstaande woningen is dit gemiddeld twee maanden.

Veel nieuwe woningen in tweede kwartaal

- In het 2e kwartaal van 2019 zijn er in de gemeente 's-Hertogenbosch 188 nieuwe woningen toegevoegd, waarvan 122 door nieuwbouw en 66 door transformatie. Dit maakt een totaal van 251 nieuwe woningen in de eerste helft van 2019, dat aantal ligt boven het gemiddelde van de afgelopen tien jaar (217 nieuwe woningen).
- In het 2^e kwartaal van 2019 zijn er bouwvergunningen verleend voor 96 nieuw te bouwen woningen. In totaal gaat het om 150 vergunningen in de eerste helft van 2019, dit aantal ligt beneden het gemiddelde van de afgelopen tien jaar (312 vergunningen).

De leegstand van kantoren is afgenomen

- Het leegstandspercentage van kantoren in de gemeente 's-Hertogenbosch is medio 2018 7,3%. In de eerste helft van 2018 is de leegstand gedaald van 8,6% naar 7,3%. In de vijf grote Brabantse steden (B5) is alleen de leegstand in Helmond sterker afgenomen. Landelijk gezien was er een lichte daling van 11,7% naar 11,6%. De leegstandscijfers van 2019 zijn nog niet beschikbaar.

⁷ De 'krapte-indicator' geeft de verhouding weer tussen het woningaanbod en het aantal transacties. Hoe lager de krapte-indicator, hoe minder keuzemogelijkheden een woningzoekende heeft en hoe krappere de woningmarkt

⁸ Het marktaandeel van de NVM is ongeveer 70 á 80% van alle te koop staande woningen. De NVM-cijfers over het laatste kwartaal zijn altijd voorlopige cijfers.